

Aan de gemeenteraad

datum	24-10-2023
behandeld door	J. Westerbeke
ons kenmerk	2023-0118798
doorkiesnummer	14 078
Onderwerp	Evaluatie Inburgering in de Drechtsteden

Geachte mevrouw, heer,

Langs deze weg willen wij u informeren over de evaluatie Inburgering in de Drechtsteden.

Aanleiding

De Wet Inburgering 2021 (Wi 2021) is op 1 januari 2022 in werking getreden. De wet heeft als doel om statushouders, gezinsmigranten en overige inburgeraars zo snel als mogelijk in staat te stellen om te participeren, het liefst door betaald werk. De wet legt de regie terug bij de gemeenten. De uitvoering van de meeste taken is belegd bij de GRS/SDD GR Sociaal / Sociale Dienst Drechtsteden. De wettelijk inburgeringsroutes zijn ingekocht bij taalaanbieders. Zowel de taken bij de Sociale Dienst Drechtsteden als de inkoop van de leerroutes pakken we samen met de andere gemeenten in de Drechtsteden op. Vluchtelingenwerk Papendrecht voert de maatschappelijke begeleiding en het participatieverklaringstraject uit.

Recent is een eerste evaluatie van de uitvoering van de Wi 2021 in de Drechtsteden uitgevoerd. U vindt de volledige evaluatie in de bijlage.

Evaluatie Inburgering in de Drechtsteden

De evaluatie is door de gemeenten uitgevoerd en is kwalitatief van aard op basis van gesprekken met ketenpartners. Cijfers over effectiviteit en aantal afgeronde inburgeringstrajecten zijn nog niet beschikbaar. De eerste instroom van inburgeringsplichtigen onder de nieuwe wet is namelijk van medio 2022. Dan volgt een periode van 10 weken leidend tot het maken van een persoonlijk inburgeringsplan. Vervolgens start de inburgeringsperiode van maximaal 3 jaar en stroomt de inburgeraar door naar de leerroute.

Uit de evaluatie blijkt dat het wettelijk benodigde aanbod is georganiseerd en deelnemers enthousiast en gemotiveerd zijn. Inburgeringslessen en ander aanbod worden goed bezocht en er zijn korte lijnen tussen de betrokken partijen en hun medewerkers. Ook aanvullend aanbod, zoals de inzet van het Arbeid Ontwikkelcentrum van de SDD tijdens de brede intake en het welkomstprogramma van de SDD, wordt gewaardeerd en helpt bij het verkrijgen van een goed beeld van de inburgeraar.

Hieronder vindt u de belangrijkste aanbevelingen vanuit de evaluatie, in gecompriëerde vorm.

- Ontwikkel een financieringssysteem (prijs * aantal) die aansluit op de manier van financiering van het Rijk van de Wi 2021. En die inspeelt op de fluctuerende taakstelling voor huisvesting statushouders.
- Expliciteer de beleidsruimte van de SDD, passend binnen de door gemeenten vastgestelde (financiële en beleids)kaders. Het primaat voor kaderstellende besluitvorming blijft gelegen bij de individuele gemeenten.
- Zet in op en ontwikkel duale trajecten waarbij (arbeids)participatie in samenhang met de inburgeringsplicht wordt vormgegeven. Benut de mogelijkheden van de SDD als uitvoerder van zowel de Wet Inburgering 2021 als ook de Participatiewet én betrek de bredere context van het landelijke plan 'Statushouders aan het werk', instrumentarium arbeidsmarktregio en de krapte op de arbeidsmarkt.

- Geef invulling aan de warme overdracht met het COA en de maatschappelijke begeleiding zodat vroegtijdig kennis wordt gemaakt met de inburgeraar en aanvullende informatie wordt verkregen ten behoeve van het persoonlijk inburgeringsplan.
- Richt een monitor/dashboard in dat inzicht biedt in de kwantitatieve aspecten van de inburgeringsketen en ontsluit de informatie in het bestaande dashboard van de SDD.
- Verken een alternatieve manier van financieel ontzorgen op basis van maatwerk, In de wet staat de taak om financiën verplicht over te nemen bij alle inburgeringsplichtigen, maar dat draagt niet voor alle inburgeraars bij aan het vergroten van de financiële zelfredzaamheid. Het bieden van maatwerk sluit aan op de behoefte en het potentieel van de inburgeraars. Landelijk ontstaat hiervoor de ruimte en naar verwachting zal de wet worden aangepast.
- Laat wachttijd geen verloren tijd zijn. De druk op de inburgeringsketen maakt dat wachttijden oplopen voor iemand kan starten met een leerroute. Juist op die momenten is het van belang om vanuit de totale keten een aanbod van (participatie)activiteiten aan te bieden die bijdragen aan de inburgering.
- Organiseer meer ontmoeting in de keten. Netwerkbijeenkomsten voor betrokken professionals, vrijwilligers en inburgeraars via de opzet van een zogenaamd Inburgeringscafé (werktitel) kan de effectiviteit van de keten verder vergroten.

Uitvoering Vluchtelingenwerk Papendrecht

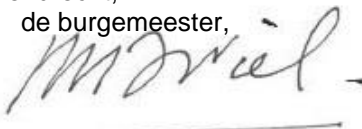
Zoals al aangegeven biedt Vluchtelingenwerk de maatschappelijke begeleiding, financiële begeleiding en participatieverklaring. Waar mogelijk en passend binnen onze financiële middelen benutten we kansen vanuit hun aanvullend aanbod, zoals locatiebezoeken en ouderschapsondersteuning. De afgelopen tijd is lokaal aandacht besteed aan de samenwerking met de SDD en Sterk Papendrecht. De manier van werken bij de SDD verschilt, en dat kwam vooral tot uiting bij het onderdeel financieel ontzorgen. Op dit onderdeel wordt om meerdere redenen gewerkt aan een alternatieve invulling. Daarnaast zijn stappen gezet om statushouders met een hulpvraag beter over te kunnen dragen richting Sterk Papendrecht. Vluchtelingenwerk merkt dat de nieuwe Wet Inburgering en de verhoogde Rijkstaakstelling vragen om meer inzet van een teamleider. Dit betrekken we bij de subsidieaanvraag. U wordt geïnformeerd over deze subsidieverlening via de Subsidiebundel 2024. Indien bovenstaande leidt tot budgettaire consequenties betrekken we dit bij de P&C cyclus.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

de burgemeester,

J.M. Ansems

M.J.M. van Driel